

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ =
= ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐ

1928

ՀՐԱՄԱՐԿՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏԵՂԵՆՈՒԹԵԱՆ
ԲԱՐԻԶ



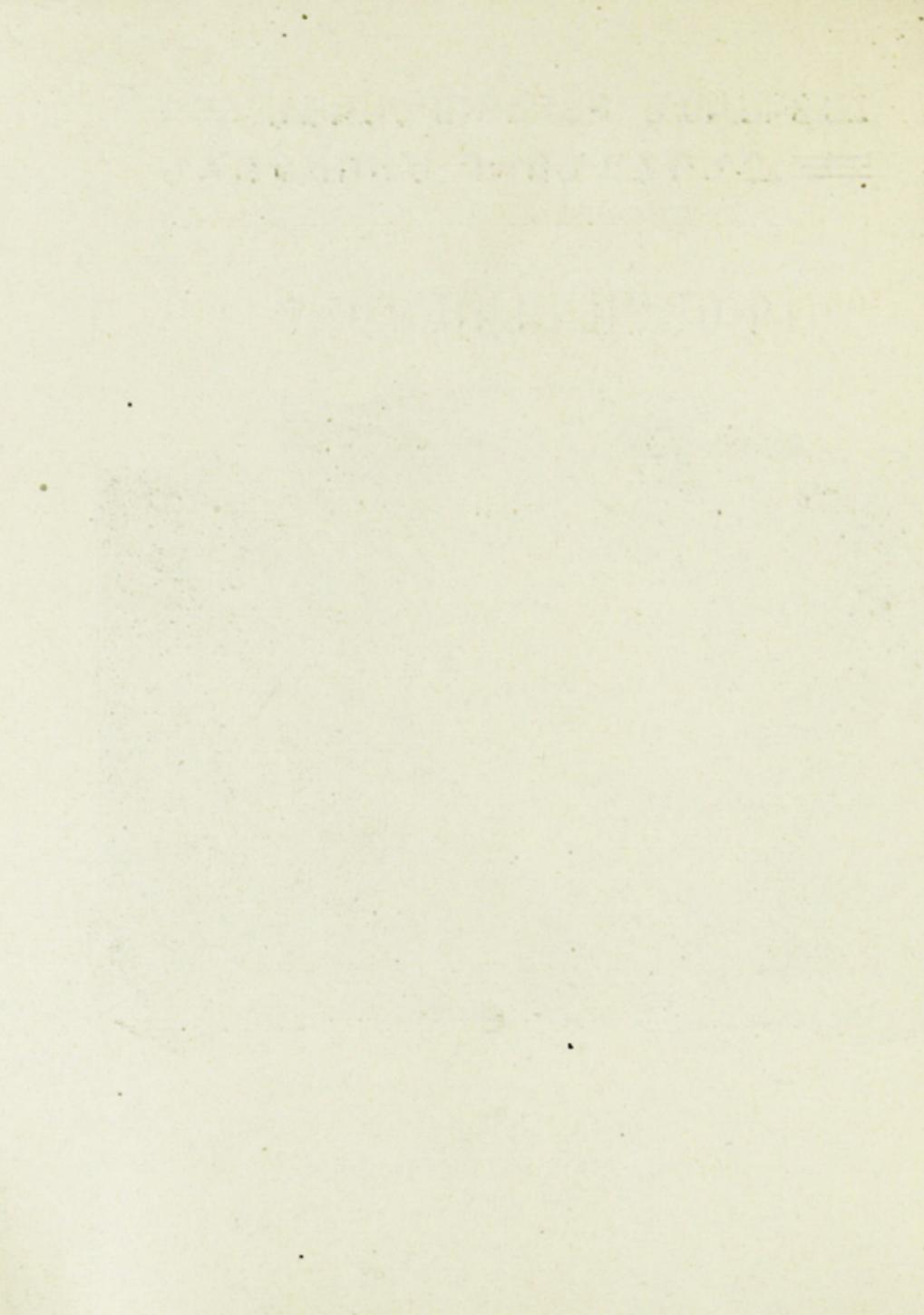
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱՐԵԳՈՐԾԱԿԱՆ ≡
≡ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԻՈՒԹԻՒՆ

ԳՆԱՀԱՏԱԿԱՆՆԵՐ



1928

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՏՆօՐԵՆՈՒԹԵԱՆ
ԲԱՐԻՁ



ԿՈՆԴԱԿՆԵՐ

(ՔԱՂՈՒԱԾ)

Կ Ո Ն Դ Ա Կ

ԵՐԶԱԿԱԿԱՑԻՇԱՏԱԿ ԽՐԻՄԵԱՆ ՀԱՅՐԻԿԻ

(7 ՅՈՒԼԻՍ 1906)

« Մկրտիչ ծառայ Յիսուսի...

« Նման այլոց և Դուք, Տեարք պատուականք, իղձ
ըդացեալ էք ձերտվանն զալ ի հանդէս նուիբարերու-
թեան կարօտելոց ի վերայ հաստատուն հիմանց կանո-
նադրութեան « Հայկական Բարեգործական Բնդշանուր
Միութիւն » վերասուլթեամք, զոր ուշի ուշով ըն-
թերցեալ Մեր և հասու լեալ նպատակաց մէն մի յօդ-
ուածոց այնորիկ, բերկրեցայ յոյժ:

« Բարեգործական Միութեամք այլորիկ ի հեռաւոր
աշխարհէն Եղիպատացւոց փութայք կատարել զբարոյա-
կան պարափա ձեր առ կարօտեալ եղբարսդ որք աստ ի
Կովկաս, վասն որոյ յղելով ընդ Կոնդակիս զՀայրապե-
տականն Մեր զօրհնութիւնն վասն յարասեւութեան և
բարդաւածման հաստատութեանդ և արդիւնաւորութեան
վաստակոց ձեռաց ձերոց, եղերուք զօրացեալք ի շնորհս
Ա. Հոգւոյն և օրհնեալք ի մէնջ. Ամէն: »

Կ Ո Ւ Դ Ա Կ

ԵՐԶԱՆԿԱՑԻՇԱՏԱԿ ՄԱՏԹԷՈՍ ԽԶՄԻՐԼԵԱՆԻ

(27 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1909)

« Մատթէոս ծառայ Յիսուսի...

« Արդ՝ ի ձեռն օրհնաձիր կոնդակիս յայտնելով
Վսեմափայլ Ատենապետիդ և համայն Գերազնիւ անդա-
ճոց Բարեգործական Միութեանդ զվաշուրթն գոչունա-
կութիւն Մեր հանդերձ Հայրապետական օրհնութեամբ
յաղագս շնորհաւորութեան և սրտաբուղիս ծաղթանացն,
գովեճք զարտեռանդն գործունէութիւն Միութեանդ եւ
ծաղթեմք առ Տէրն պարգեւել ամենեցունդ և որոց գոր-
ծակից և սատար հանդիսացեալ են հաստատութեանդ
առողջութիւն ծարմնոյ, բարեբաստութիւն կենցաղոյ եւ
կորով մտաց առ ի յառաջվարել անյողգողդ և անշեղ
զծանրատար գործդ, պսակել և բեղմնաւորել զանդուլ
շանս և զվատակս բարեգործ հարազատիցդ, պահելով
հաստատուն և անսասան զբարեգործական հաստատու-
թիւնդ յօգուտ աղգիս, ի պարծանս Միութեանդ և ի
միխթարութիւն վաստակաւորացդ և Մեր:

« Ողջ լերուք, զօրացեալ եւ պահպանեալ ի խնամո
Երկնաւոր Հօր եւ օրհնեալ յաւետ ի Մէնջ. Ամէն: »

ՎԵՀԱՓՈԽ ԳԵՐԻԴ Ե. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ
(4 ՄԱՐՏ 1914)

« Գէորգ ծառայ Յիսուսի...»

« Ընկալեալ կանոնաւորապէս ի բարեջան Վարչութեան էղանէց զամենայն տեղեկագիրս գործունէութեան Զերոյ, հաճութեամբ և միխթարութեամբ տեսանեմք, զի Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնդ բոլորեալ է զութերորդ ամ աղջօգուտ գործունէութեան իւրոյ: Եւ յընթացս ութն ամաց բարեպէս սփռեալ և ծաւալեալ է ընդ ամենայն կողմանս զգործունէութիւն իւր, հիմնելով ի բաղում հայաբնակ բաղաքս Եղիպատոսի, Տաճկաստանի, Եւրոպիոյ և Ամերիկայի առաւել քան զհարիւր Մասնածիւլս, որք միաւորեալ վեհ նպատակաւ և օգտաւէտ աշխատանօք իւրեանց, ի կատար ածեն զմարդասէր և զքրիստոնէական գաղափարս յօդուտ և յերջանկութիւն Աղջիս Հայոց եւ ապացուցանեն գործնականապէս զի միութիւն է զօրութիւն եւ մայր ամենայն բարեաց:

« Ահաւասիկ, զսոյն օրինակ ոգի եւ զայտպիսի եռանդպին գործունէութիւն տեսանելով ի Զեղ, ուրախանամք եւ միխթարիմք յոյժ, մանաւանդ զի այսօր շնորհիւ ձեռներէցութեան եւ անձնուէր աշխատանաց Բարեգործական Ընդհանուր Միութեանդ, բաղմանան կրթական եւ բարեգործական հաստատութիւնք, որք ծաւալէն զճառապայմա լուսոյ եւ զիստութեան ի խաւարանկիւնս հայաբնակ գաւառաց Տաճկաստանի:»

ՎԵՀ. ՍԱՀԱԿ Բ. ԿԻԼԻԿԻՈՅ ԿԱԺՈՂԻԿՈՅԻ

(13 ՅՈՒՆԻՍ 1910)

« Սահակ ծառայ Ցիսուսի...»

« Երբ արդէն « Միութիւնդ » իր վսեմ նպատակին օրհնութեամբ ուռճացած եւ Աւետարանի առակաւոր ծառին չափ ճիւղաւորուած է, որուն ստերուն վրայ եւ հովանիին տակ կը պատսպարուին հացի եւ գրի կարօտ երամներ, մենք շատ ուշ մնացած ենք մեր սիրազեղ հիացումին միացնել սրտագին մաղթանքներ անոր զարգացման ու բարգաւաճման համար :

« Այս ականայ յապաղումը Միութեանդ փրկարար պաշտօնի մասին հաւատքի պակասութեան եւ համակրանքի ժլատութեան յայտարար նշանակը չէր, ո՛չ, երիցս ոչ, քանի որ անբախտ Կիլիկեցին ամէնէն աւելի բաղդաւորեցաւ Միութեանդ առատաձեռնած նպաստներէն, եւ քանի որ Ժողովուրդին ծով ցաւերուն վրայ սիրտս տոչորող եւ էութիւնս սպառող կրակին, սուգին ու կոծին զովարար ցողը եւ սփոփանքի յոյսը եկան ամէնէն առաջ Եղիպտոսէն :

« Միութիւնդ սոսկ զգացումի ծնունդ չէ, այլ մտքի, սրտի եւ կաճքի ներդաշնակ զուգորդութեան արդասիքն է:... Օրհնեալ և դարձեալ օրհնեալ անուն և նպատակ Միութեանդ: »



Կ Ո Ն Գ Ա Կ

ԱՄԵՆ. ԵՊԻՇԵ ԱՐՔԵՊԻՍԿԱ. ԴԱՒՐԵԱՆԻ

Պատրիարք Կ. Պոլսոյ

(28 ԴԵԿ. 1909)

« Եղիշե Տառայ Յիսուսի...

« Այսպիսի ճարմնոյ ճը գոյութիւնը այնքան աւելի անհրաժեշտ ու ստվարուական դարձած էր, որքան մեր Ասիաբնակ կարօտ ժողովրդեան բարձրագոչ պէտքերն անհրաժեշտ կ'ընծայեն անոր օգնութեան հասնելու հարիլ: Եւ ոչ նուազ քաջալերիչ պարագայ ճըն է, որ Միութիւնն հիմնուելով ձեռնհաս և հեռատես անձերու նախաձեռնութեամբ և այնչափ արդիւնաշատ նպատակի ճը համար՝ կրցած է զրուիլ այնպիսի ուղղութեան ճը մէջ, որ պիտի ծառայէր անոր գոյութիւնն յարատեւ ու անվտանգ պահելու, որպէս զի կարենար զիմել միշտ զէոլի բարեգործական վսեմ նպատակն: Այսպիսի հիմնարկութիւն ճը ընականաբար համակրութեամբ պիտի ողջունուէր նաեւ Ազգ. Կեդր. Վարչութեան կողմէ, և հետեւաբար Խառն Ժողովը գոհութեամբ գնահատեց անոր հանրային օգտակարութիւնը և իր ծրագրին խոհական ոգին: ...

« Տէր Յիսուս Քրիստոսի շնորհըլ ամենուղ հետըլլայ. Ամէն: »

Կ Ո Ն Դ Ա Կ

ԳԵՐԵՐՁ ԱՆԻԼ Կ.-ՊԱՏՈՒՅԻԱՐՔ
ՊՈՂՈՍ ՊԵՏՐՈՍ ԺԳ. ԹԵՇՔԵԱՆԻ
(26 ՅՈՒԼԻՍ 1911)

«...Ուրախ եճք, Վսեմափայլ և Աղնուաշուք Տեարք,
և յոյժ կը ծխիթարուինք նկատելով «Հայկական Բա-
րեգործական Ընդհ. Միութեան» մէջ մի նոր ցոլացում
մեր սուրբ կրօնի վարդապետութեան, որոյ վրայ հիմնեալ
տեսնել կը բաղձանք, և է անշուշտ, բարերար Ընկե-
րութիւնդ, որ նպատակ ընտրած է իրեն մեր ժողո-
վըրդեան նիւթական և տնտեսական վիճակը բարւո-
քելու, մտաւոր և բարոյական ճշճարիտ և քրիստոնէա-
կան զարգացման նպաստելու:

«Գովելի է, Վսեմափայլ և Աղնուաշուք Տեարք,
այս վախճանի զիմող Զեր ձեռնարկն, ընտիր է անոր
նպատակն և գնահատելի Զեր ջանքերն. արդիւնալից
պիտի ըլլան առաջի Աստուծոյ մեր կարօտ և վշտակիր
ժողովրդեան Զեր ճատուցած բարիքն:

«Եւ մենք կը ճաղթենք Զեղ ի Տեառնէ ամէն
բարիք, յաջողութիւն և երջանիկ օրեր:»

—————

ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՆԵՐԸ
ՄԻԱՀԱՄՈՒՌ ԿԸ ԳՆԱՀԱՏԵՆ
Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

«Մենք վաղուց մեր գաղտափարը կազմած էինք Հայկ. Ընդհ. Բարեգործականի մեծ ու վսեմ նպատակի մասին, քանի որ Կիլիկիոյ հացակարօտ ազգայինք շատ անգամ մեր միջնորդումով և միջոցաւ վայելած էին մարդասիրական բարիքներ, և զոր Միութեան նպաստներով իրեւ երկնային ստացածիր օրինութիւն անխնայ սփռած էինք : »

ՍՍՀԱԿ Բ. ԿԱՅՈՂԵԿՈՍ ԿԻԼԵԿԻՈՅ

«Հ. Բ. Ը. Միութիւնը եսա, մեր ազգային անմասներաց եղեռնին, չարաչար հալածուեցաւ։ Քանի՛ քանի նահատակներ՝ Բարեգործականի լաւագոյն անդամներէն՝ այժմ կը հանգչին գերեզմանի խաղաղութեան մէջ... : »

ՍՍՀԱԿ Բ. ԿԱՅՈՂԵԿՈՍ ԿԻԼԵԿԻՈՅ

«Համոզուած եմ սակայն, որ եթէ մեր Ազգին մէջ միակ ձեռնարկ մը կայ, որ խոինեմութեամբ մտածուած, իմաստութեամբ կազմակերպուած, և ուղղամտութեամբ գործադրուած ըլլայ, այն այ Հ. Բ. Ը. Միութիւնն է : »

ՄԱՂԱԹԻԱ ԱՐԵԵՊ. ՕՐՄԱՆԵԱՆ

« Նոր տպառորութիւն մը Թողոսց մեր վրայ «Արարատեան» որբանոցը՝ մեր այս անգամու այցելութեան առթիւ : Որրանոց մը չէր որ կը մտնէինք, այլ՝ եթէ կարելի է ըսել Զուարթնոց մը, արթուն և զուարթ փոքրիկներու օթեան մը, ուր Թէեւ՝ մէկ կողմէ՝ մեր ազգային աղէտքի կենդանի վկաները տեսնելով կը ճմլուէր մեր սիրոը, միւս կողմէ սակայն՝ անոնց ցնծութեան և ժափերու արտայայտութիւններէն ներհակապէս զգածուած իբրեւ երջանիկ էակներ կ'ողջունէինք ու կ'օրինէինք մեր այնքա՞ն տարաբախտ ու սիրուն զաւակները :

...Անձնուէր ու համերաշխ գործակցութիւնն էր անշուշտ որ յաջողած էր այնքա՞ն տաքուկ ու զուարթարար մթնոլորտ մը ստեղծել, ինչպէս «Վասպուրական» Որրանոցի, նոյնպէս և «Արարատեան» ի ծոցին մէջ, Բարեգործականի փրկարար հովանառութեան ներքեւ :

Օրինեա՛լ ըլլան ամէն անոնք որ մեր արիւնլուայ պատարագին Թանկագին նշխարները կը պահպանեն ճակատագրական կորուստէ մը, մոռցնելով անոնց՝ իրենց վէրքերու կակիծն ու տառապանքի դառնութիւնը, ու պատրաստելով զիրենք վաղուան վերածնութեան մեծ զոհագործումին : »

ԵՂԻՇԵ ԱՐՔԵՊ. ԴՈՒՐԵԱՆ Պատրիարք Երուսաղէմի

« Միութեան գեղեցիկ նպատակը, որ այնքան սիրալիր ողջունուեցաւ ամէն կողմէ, կարելի չէր որ նոյնչափ սրտագին չընդգրկուէր Տիգրանակերտի հայութեան կողմէ եւս : Այդ ճշմարտութիւնը հասկցող ժողովուրդը անշուշտ պիտի փութայ Միութեան կոջին պատասխանելով սրտեռանդն բերել իր լումանը անոր գանձանակը, իր այլեւս մշտական դարձած ցաւերը դարմանելու և աւերակները նորոգելու համար : »

ԶԱՒԵՆ ՎԱՐԴ. ՏԵՐ-ԵՂԻՇԵԱՅԵԱՆ

«...Կը վկայեմ անազառ խոստովանութեամբ որ Ե-գիպոտոսի հայութեան Հ. Բ. Ը. Միութիւնն սքանչելի ընտրութիւն մը ըրած է, Հայոց գաղթավայրին «Սիսուան» երկսեռ վարժարաններով շուրջ 2300 ռասանողներու, որոնց ուսման ու կրթութեան հոգն ստանձնած են 60-70 բարերարոյ երկսեռ ուսուցիչներ և քահանաներ, որք միմեանց իւտ ներդաշնակ կը ջանան ազգին մնացորդին երկսեռ մանկակին այնպէս մը դաստիարակել տոհմային և հոգեկան կրթութեամբ, որ լինին հշմարիտ հայեր ու իսկապէս քրիստոնեաներ : »

ՍՏԵՓԱՆՆՈՍ ԱՐՅԵՊ. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

«Միութեան բարի նպատակն ու բարձր իտէալն ազգային գոյութեան և վերածնդեան միակ յոյն ու ապաէնը կը նկատեմ : Տառապեալ հայուն մտաւորականին իւտ մարդասիրական զգացումն զուգորդել առատածեռնութեանց վսեմագոյնն է : »

ՅԱԿՈԲ ԵՊԻՍԿ. ԱՇՈՏ

«Խանդավառուինք լաւագոյն ծառայութեան մը գիտակցութեամբ, գօտեպնդուինք լուրջ պարտականութեան մը պատասխանատուութեամբ, և աշխատինք այս ոգուով յաջողցնել Հ. Բ. Ը. Միութեան հայրենասիրական ծրագիրներուն գործադրութիւնը ազատ Հայաստանի վերաշինութեան գործին մէջ : »

ԲԱԲԳԵՆ ԵՊԻՍԿ. ԿԻՒԼԵՍԵՐԵԱՆ

«Հայկ. Բարեգործականը ամենուրեք իւր անուան համապատասխան գործերովը կը փայլի, որուն մի նմոյշն ալ ի Մերսին այցելելու և տեսնելու քաղդն ունեցայ : Հեւանդանոցի մաքրութիւնը, լրութիւնը և կարգապահութիւնը ամէն գովեստի արժանի է : »

ՊԵՏՐՈՍ ԵՊԻՍԿ. ՍԱՐԱՁԵԱՆ

« Եթէ Բարեգործականը պատերազմէն առաջուան իր ուժամեայ գոյութեան միջոցին ոչինչ ըրած ըըլլար յօգուտ Ազգին, միայն պատերազմէն վերջ եգիպտոսի մէջ իր կազմակերպած «Սիսուան» փարմարաններովլը, Արքանոցովլը, Արքիանոցովլը, Արհեստանոցովլը և. Հանդերձատունովլը արժանի պիտի ըլլար արդէն Ազգին երախտագիտութեանը : »

ԹՈՐԴՈՄ ԵՊԻՍԿ. ԳՈՒՇԱԿԵԱՆ

« Կը հաւատամ թէ ազգին որբերուն յառաջդիմութեան և. ապագային համար նուիրուածներուն կեանքին և. հոգւոյն համար՝ Տշմարիտ օրինութիւն մը պիտի հանդիսանայ անոնց ապագայ երջանկութիւնը որ իրենց ջանքերէն պիտի պողարերի : »

ԹՈՐԴՈՄ ԵՊԻՍԿ. ԳՈՒՇԱԿԵԱՆ

« Մեր ազգային կարօտութեանց կատարեալ ըմբռանումովլը, գործնական հիմնագրով, ողջամիտ ուղղութեամբ և. անյօդդողը յարատեսութեամբ կը դիմէ Հ. Բ. Ը. Միութիւնը դէպի առաջադրած նպատակն, և. իր էութիւնն, որուն պէտքն այնքան զգալի եղած էր, կը սկսի փայլի գործունէութեամբ և. արդիւնքներով, և. արժանի հանդիսանալ հանրային համակրանքի և. ձեռնտուութեան : »

ՎԱՀՐԱՄ ԵՊԻՍԿ. ՄԱՆԿՈՒՆ

Հ. Բ. Ը. Միութիւնը մեր հայ ազգի բարգաւաճման պաշտպան ու զօրավիզ ըլլալու մեծ դեր մը պիտի ունենայ ներկային և. ապագային մէջ : Այս պատճառաւ. անկեղծ սրտով մեր երախտագիտական զգացումներն կը բայանենք յարգելի հիմնադիրներուն : »

ՏՐԴԱՏ ԵՊԻՍԿ. ՊԱԷԵԱՆ

« Դերազանցապէս ազգական այդ լուրջ և փրկարք գործն կոշուած ըլլալով մեր տառապեալ ազգին ապագայ միմիթարութիւններ պարզեաւը, կը հաւատեմք ներկայիւս թէ Բարձր-Հայոց ժողովուրդն աւ յօժարախոյթ կ'ըղձայ իր լուման նետել ազգ.-կրթական կարօտութեանց և բացառիկ ճգնաժամներուն օգնութեան հանելու ամիսնուած Միութեան գանձանակին մէջ : »

ՍՄՐԱՏ ՎԱՐԴ. ՍԱԱՏԵԹԵԱՆ

« Հայր միշտ երախտագէտ պէտք է լինի, չէ թէ լոկ խօսքով ու գրչով, այլ գործնականապէս իր պարտքը լիներու է բայրանուէր փարելու այդ մեծ Միութեան, որ իրն է ու իրեն պիտի հանի, որ արցունքը պիտի սրբէ և դարմանումը պիտի կրնայ համարուիլ աջէն ու ձափէն հոսող ու յորդող թշուառութիւններուն : »

ԳԵՈՐԳ ՎԱՐԴ. ԱՍԼԱՆԵԱՆ

« Հ. Բ. Ռ. Միութիւնը այս այդպէսով իր անունին և բարերար գոյութեան շուրջ ստեղծեց զերմագին համականքի մաքուր մթնոլորտ մը, իր տեսականին ու գործնականին մէջ արժանի եղաւ փնացուցուած Կիլիկիոյ դեռ ապրող զաւակներուն ա'նքան անկեղծ և անմուաց շնորհապարտութեան մասնաւորապէս, և բովմնդակ հայութեան սիրոյն, յարգանաց և դրական գործակցութեան ընդհանրապէս : »

ՇԱՀԵ Շ. Վ. ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

« Կիլիկիան տառապանքի արիւնուած շրջաններուն, և մանաւանդ իմ Վիճակիս բազմահայ ու բազմակարօտ ՀաՅուոյ դժբաղդդ ժողովուրդին, Հ. Բ. Ռ. Միութիւնը եղաւ առաջինը նպաստ ու հացագին հացնող : »

ՆԵՐՍԵՍ ՎԱՐԴ. ԴԱՆԻԵԼԵԱՆ

ՀԱՅ ԱԶԳԱԾԵՐՆԵՐԸ

ԱՆԽՏԻՐ ԿԸ ԳՆԱՀԱՏԵՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

« Հայկական Ընդհանուր Միութիւնը, իբրև համազգային Քարեգործական Ընկերութիւն, փոքրիկ հանրապետութիւն մըն է : »

ՊՈՂՈՍ ՆՈԽՊԱՐ

« Պէտք ջունիմ Հայութեան վրայ ծանրացող պարտականութիւնը յիշեցնելու, գիտեմ որ կը բաւէ ամէն Հայու ազգասիրութեան կողում ընել, որպէս զի խրաքանչիւրը տայ ինչ որ կրնայ, եւ, կը սիրեմ յուսալ, աւելի քան ինչ որ կրնայ, այն վեհ մտածումով որ Թերեւս ասիկա պիտի ըլլայ վերջին ու փրկաւէտ զոհողութիւնը : »

ՊՈՂՈՍ ՆՈԽՊԱՐ

« Հ. Բ. Ը. Միութիւնը ապակիէ տուն մըն է : »

ՊՈՂՈՍ ՆՈԽՊԱՐ

« Հ. Բ. Ը. Միութիւնը, իր բոլոր շարքերովը, զինակիրներ հայ քարեգործական քանակին, ահա՛ եղբայրական օգնութեան եւ հայրենիքի վերաշխնութեան նուիրական գործին կը լծուի, անվերապահ եւ անձնազոհ նուիրումով, քան զի պարտականութեան եւ զոհողութեան վճռական ժամը արդէն հնչած է ամէն սրտցաւ հայու համար, քայլ մանաւանդ մեր սիրելի Միութեան ամէն մէկ ուխտադիր անդամին համար : »

ԵԱԳՈՒԹ ԱՐԹԻՆ ՓԱՇԱ

« 60 ական Թուականներէն ի վեր ազգին մէջ հետքին երեւցած այլեւայլ կարգի կազմակերպութեանց մէջ, ես, իմ մասիս, այս նորակազմը ընկերութիւնը կը տեսնեմ ամէն յոյս եւ ապահովութիւն ներշնչող, Թէ՛ իրեն ծնունդ տուող անձանց անկախ դիրքին առաւելութեամբը, Թէ՛ նպատակին բարձրութեամբը եւ համրախութեամբը, եւ Թէ՛ օրինակ առնուած տիպարին (Խարայէլեան Միութիւն) գործնականութեամբը եւ վսեմութեամբը : ...Խորարմատ, բազմաստեղն, կենսունակ ծառն է որ կը սաւառնի դէպի բարձունս, ե՛ս կը վայելզանայ, ե՛ս կը պտղարերի, ե՛ս կը հովանաւորէ : »

ՏՕԹ. 3. ԹԻՐԵԱՔԵԱՆ

« Հայոց Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը եղական է իր տեսակին մէջ : Անոր ոյժ տալու ամէնքս այլ պարտաւոր ենք : Ազգին համար բարոյական, մտաւոր եւ անտեսական յենարան մը գոյացնելու հեռատես խորհըրդովիս յղացուած է անիկա . իր աշխարհագրական դիրքն ալ իրեն հսմար անկախութիւն կ'ապահովէ նիւթապէս, ինչպէս որ ազգային կուսակցութիւններէ վեր բռնած իր դիրքն ալ իր բարոյական անկախութիւնն երաշխաւորած է, եւ ասով վատահ ենք Թէ ա՛լ աւելի մեծարելի եւ համակրելի պիտի դառնայ ազգին ողջամիտ մեծամասնութեան : »

ԲԻՒԶԱՆԴ ՔԵԶԵԱՆ

« Հայ ազգի տարեգորութիւնների մէջ հազուագիւտ դէպք է, որ մի ընկերութիւն այնքան կարճ միջոցում ունենայ այնպիսի բեղմնաւոր գործունէութիւն եւ այնքան մեծ համակրութիւն ու ժողովրդականութիւն ծեռք բերէ, ինչպէս Հ. Բ. Ը. Միութիւնը : »

« ՄՇԱԿ », ՏՓՂԻՄ

«Մեր դժբախտ ազգին երախտագիտութեան ամենէն արժանի գործը անվիճելիօրէն այս Բարեգործական Միութիւնն է, որ ազլին համար առագ կարենորութիւն մը ունի, և որուն բարոյական վերականգնութիւն կ'աշխատի բարեբախտաբարաք : Աչ մէկ ընկերակցութիւն յղացուած և կազմուած է մեր մէջ, որուն օգտակարութիւնը այնքան մեծ և գործնական ըլլայ, կամ որ առաջնորդուած ըլլայ այնքան նշանաւոր և տիեզերական հռչակի արժանացած անձնաւորութենէ մը :»

ՄԵՍՐՈՊ ՆՈՒՐԱՐԵԱՆ

«Աջակցելով Հ. Բ. Ը. Միութեան, ծառայում եմք Մայր-Հայրենիքին :»

ԳԵՂՐԴ ԱՐԳՎՈՒ

«Այն համոզման հասած էի որ, Արքանոցներու գործին մէջ, մենք հայերս անկարող ենք ո ևս է լաւ բան ընել ևս կատարեալ կազմակերպութիւնն մը յառաջ թերել : Մերսինի Հայկ. Բարեգործականի Արքանոցը իմ այդ դրժանը համոզում խախտեց : Պէտք է ուրեմն յուսալ որ, երբ պարտաճանաչ ևս սիրո ունեցող հայեր, ինչպէս են անշոշտ այս Արքանոցին ղեկավարները, գործի գլուխ անցնին, մենք աւ կընանք եւրոպական կատարելութեամբ որքանոցներ ունենալ :»

ԶԱՊԵԼ ԵՍԱՅԵԱՆ

«Մեծ հաճոյքով դիտեցի տեղայս (Մերսին) Հայկ. Բարեգ. Ընկերութեան թէեւ համեատ բայց շատ մաքուր ու մեծ խնամքով պահուող հիւանդանոցը, և հեռանում եմ հիւանալի տպաւորութեամբ :»

Ա. ՇԻՐՎԱՆԶԱՐԵ

« ...ի՞նչ է արդեն օժանդակել Միութեան, օգնել անոր, բարձրացնել անոր վարկը, եթէ ոչ հայրենիքին օգնել, օգնել հայուն եւ վերաշինել իր կործանած տռնը : Մարդ կամառը կոյր ըլլալու է ջտեսնելու եւ կամ ջսելու համար Բարեգործականի Թափած Ֆիգն ու ջանքը, օգնելու հայ խլեակներուն, փրկելու, ժողվելու իր թեսերուն տակ գթառատ անոր ծագուկները, պատսպարելու որրերն ու այրիները, գործ հայթայթելու անգործին. Վերջապէս Միութիւնը իր գործերովն իսկ ըլլալով հայութեան կենսարաշխ ջիղը, խլապէս արժանի է կոչուելու Ազգային Բարերար Միութիւն :

ՅԱԿՈՐ ՔԸՐՔԵԱՇԱՐԵԱՆ

« Իմ բոլոր տեսած որբանոցներու մէջ դիտած եմ որ Հ. Բ. Բ. Միութեան որբանոցները զգալիօրէն լաւ. կազմակերպուած են, եւ ասոնց շարքին Տէօրթ-Եօլի Քէլէկեան որբանոցը տիպար որբանոց մը գտայ : »

ՌՈՒԲԵՆ ՀԵՐԵԱՆ

« Եկայ, տեսայ եւ կ'երթամ : Սակայն երթալէ առաջ, անգամ մ'ալ խուզարկու նայուածքս կ'ուղղեմ Հ. Բ. Բ. Միութեան Տէօրթ-Եօլի Քէլէկեան Որբանոցի երկու հարիսի մօտ սաներուն վրայ : Սրտի անհուն հրճուանքով կը դիտեմ միամեայ շրջանի մը մէջ Որբանոցին ցոյց տուած խլայաբայլ յառաջդիմութիւնը : »

ԱՊԱՀ ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

« Իմ տեսած Որբանոցների մէջ կովկասում, Կիլիկիայում եւ Սուրբիայում, Գոք-Մարզուանի Հ. Բ. Բ. Միութեան Որբանոցը միակն է, որ գործում է օրինակելի եւ սքանչելի մեխանիզմով : ...Այսպիսի որբանոցներից է որ հայ արշալյոսը պիտի ծագի : »

ԲԺ. ԵՐՈՒԱԾԴ ԽԱԹԱՆԱՍԵԱՆ

« Հզօր եւ առողջ ազգերը աւելի կը գեղեցկանան, կ'ազնուանան ու կը զօրանան՝ տառապանքի բովէն անցնելով։ Այս հշմարտութեան եթէ ո եւ է ուրիշ ապացոյց ջրլար, Քէլէկեան Որբանոցի հրաշալի հայ տղեկները՝ իրենց արտակարգ կենսունակութեամբ, ուշիմութեամբ, աւինով, պիտի բաւէին զայդ հաստատելու։ ... Հաւատքը՝ զոր միշտ ունեցած եմ հայ ցեղին մեծ ապագային վրայ՝ անեցաւ ու զօրացաւ իմ մէջս։ »

Ա. ԶՈՊԱՆԵԱՆ

« Աւելի նուիրական, աւելի ազնուական հաստատութիւն չեմ կարծեր որ գոյութիւն ունենայ քան Մերսինի Բարեգործականի այս Որբանոցը, ուր երեք անգամ Թանկագին բաղդն ունեցայ որբերուն հիւրն ըլլալու։ »

Ա. ԶՈՊԱՆԵԱՆ

« Պարտականութիւն կը զգամ շնորհաւորել Հիւանդանոցին վարիչները, եւ գրել Ամերիկա որ շարունակեն զօրացնել Հայկ. Բարեգործականը, հպարտ զգալով իր տուած արդիւնքներուն համար։ »

ՏՕԹ. Ա. ԳՈՒՅՈՒՄՃԵԱՆ

« Ոչ թէ անցորդի մը պէս այցելած, այլ երեք օր պառկած եմ այս Հիւանդանոցը։ Բարեգործականը ոչ մէկ տեղ այսքան բաղդասար եղած է։ Այս հաստատութեան բոլոր պաշտօնեաները, բժիշկէն սկսեալ մինչեւ յևտին սպասուիին, նախախնամութիւն մ'են խեղճ պատսպարեալներուն համար։ »

ԽԱՉ. ԳՈՒԿԻՉԵԱՆ

« Իբր մեծագոյն գնահատում պիտի կրնամ ըսել, եւ այս ամենամեծ հաճոյքով, որ Մերսին այցելող ո եւ է

մէկուն իամար առաջին դիտելու արժանի եւ ապահովար ամէնէն աւելի շահագրգիռ եւ գնահատելիք իաստատութիւնը Հ. Բ. Բ. Միութեան Որբանոցն է, Որբանոց մը, որուն պիտի փափաքէի «Ուն «Ս»ի փոխել, զայն կոչելու իամար Որբանոց, այնքան բարի եւ սուրբ է գործը, եւ այնքան մաքուր եւ աղնի զգացումներով եւ գաղափարականով կը վարուի եւ կը խնամուի այն : »

Մ. ՏԱՄԱՏԹԱՆ

« Եթէ Վենետիկի Ս. Ղաղար վանքը իայ ազգին իամար պարձանքի արժանի իաստատութիւն մըն է, Քէլէկեան Որբանոցն ալ Կիլիկիոյ Հայութեան պարձանք եւ փառք է : »

ՎԱՀԱՆ ԽՈՒՊԵՍԵՐԵԱՆ

« Ամէն անոնք որ կը տարակուսին կամ թերահաւատ են Բարեգործականի մատուցած ազգային գերազանցապէս օգտակար ծառայութեան, անպայման չեն այցելած Միութեան Մերսինի Որբանոցը : »

ԳՈՒՐԳԵՆ ԹԱՀՄԱՁԵԱՆ

« Ի՞նչ ունինք օտարներու ցուցադրելու.. որբանոցներ, այրիներու եւ Թշուառներու խումբեր. բայց գոնէ գոյն ըլլանք որ այս լաւ կ'ընենք : Բարեգործականի Որբանոցները նիւթապէս եւ բարոյապէս մաքուր են : »

ՏՕԹ. ՆԱԳԳԱՇԵԱՆ

« Ազգային կեանքի մէջ եթէ կայ ընդհանուրին իամակրութիւնը ու վատահութիւնը վայելող կազմակերպութիւն մը, որ կոչումն ունենայ ո՛չ միայն աղետահար իայութեան վշտերն ամոքելու, այլ իրը ազդակ ծառայելու իայրենիքի վերաշինութեան նուիրական գործին՝ Հ. Բ. Բ. Միութիւնն է, որուն իանդէալ իւրաքանչիւր իայ երախտագիտութեան անխուաափելի պարտք մը ունի կատարելիք: »

ԹՈՐՈՍ Մ. ԱԶԱՐԵԱՆ

« Հայր իր Բարեգործականով ինքն իրեն կը ծառայէ : »

(ՎԵՐ.) Գ. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆ

« Առաջին անգամ է որ հայ որրանոց մը կ'այցելեմ ու տպաւորութիւնս խոր է : Ցեղին ծնողազուրկ զաւակները մեծցնելու, կրթելու ու ազատ և հայրենասէր քաղաքացիներ պատրաստելու համար Թափուած ջանքերը ամէն գովեստէ վեր են : Ապրին ամէն անոնք որոնք կ'ապրեցնեն մեր որբերը, որոնք ցեղին յոյսն ու ապագան են : »

ՏԵԼԵՄԱԶ ԹԻՒԹԻՒՆՑԵԱՆ

« Այս Միութիւնը, իր գոյութեան կարմատես շրջանին մէջ իսկ՝ արդէն նշանակելի արդիւնքներ ծեռք բերած է, փոխանակ ժամավաճառ ըլլալու այն անհամանում վէճերով որ ցարդ յատկանիշը եղած են նմանօրինակ հայ կազմակերպութիւններու : Հ. Բ. Ը. Միութեան պատմութիւնը թերակատար թողած պիտի ըլլամ, եթէ տեսութիւնս սահմանափակեմ անոր ուղղակի ծառայութիւններուն մէջ միայն : Մեր ազգային նկարագրին վրայ անոր գործած անուղղակի ներգործութիւնն աւելի՛ գերազանց, աւելի՛ շինիչ, եւ աւելի բազմակողմանի կը նկատեմ, քան անոր ուղղակի արդիւնքները : Ասու կ'ուզեմ իրարմէ զանազանել անոր բարոյական բարիքները՝ նիւթական ծառայութիւններէն : Հ. Բ. Ը. Միութիւնը զգալապէս արթնցոց ազգային համերաշխութեան ոգին, եւ ապահովարար մեր ցեղին մէջ պիտի զօրացնէ կարգապահութեան և պարտաճանաբարութեան ոգին, ազգաշին գոյութեան արդ ամենակենսական պայմանը : »

ՎԱՀԱՆ ԳԱՐՏԱՇԵԱՆ

Օ ՏԱՐՆԵՐՆ Ի ԱԿ

ԲԱՐՁՐՈՐԴԵՆ ԿԸ ԳՆԱՀԱՏԵՆ

Հ. Բ. Ը. ՄԻՈՒԹԻՒՆԸ

« Որբեր պահելու և պատսպարելու ձեր գաղափարը հիանալի է : Հայկական դատին ամբողջ ապագան այս որբերէն կախեալ է : »

ԳՆԴԱՊԵՏ ՊՐԵՄՈՆ

Ընդհ. վարիչ Կիլիկիոյ

« ... Առիթ ունեցած եմ, Եգիպտոսի մէջ, հիանալու թէ կազմակերպական ի՞նչ ոգիով կը կառավարուի ձեր Ծնկերութիւնը, յետոյ Կիլիկիոյ մէջ ալ հաստատած եմ թէ ի՞նչքան ձեր գործն ու գործնէութիւնը օգտակար են երկրին : »

ԳՆԴԱՊԵՏ ՊՐԵՄՈՆ

« Երբեւ Ամերիկացի կամ Գանատացի, բեմ կրնար հաւատալ, որ ո եւ է ազգասէր իայ Հ. Բ. Ը. Միութեան անդամ եղած ըրլայ. և եթէ ես եպիսկոպոս մը ըրլայի, այս բեմէն կոչ պիտի ընէի ձեզ, որ եթէ ձեր մէջ կան անդամ չեղողներ, անդամ գրուին անմիջապէս, վասն զի Բարեգործականին տեղը շատ մեծ է որբախնամ գործին մէջ : »

ՏՕՔԹ. ՄԵՐԱԼԼԵՍ

« Պարզապէս հիանալի է այն գործունէութիւնը զոր Բարեգործական Միութիւնը կ'իրագործէ Բօր-Սայիտի եւ Կիլիկիոյ զանազան վայրերուն մէջ, եւ որուն շնորհին.

հազարաւորներ ստոյգ մահէ կ'ազատուին, կը խնամուին,
կը կրթուին եւ այնպիսի վիճակի մը մէջ կը դրուին, որ
կարող պիտի ըլլան մօտալուտ ազատ Հայաստանի հիմ-
նաքարերը ըլլալու :

« Ուր որ Հ. Բ. Ը. Միութիւնը հաստատուած էր,
մեզի գործ չէր մնացած կատարելու : »

ՏՕԹ. ՈՒԾՐԵ

« Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը
կատարելապէս վստահելի հաստատութիւն մըն է : Մտա-
ծեր են քանի մը ընդարձակ Որրանոցներ հաստատել:
Հարկաւ կ'ըմբռնէք այս հայերուն ազգայնական սուր ո-
գին, զոր ոչ մի Ամերիկացի իրաւունք ունի մեղադրելու : »

ՄԵՃԾՐ ՃԵՅՄՍ Հ. ՆԻՔՈԼ

« Հ. Բ. Ը. Միութիւնը ներկայիս կը տարածուի Ե-
գիպոս, Սուրիա, Պաղեստին եւ Կիլիկիա : Ուրախառիթ-
է նկատել որ անոնք ընդհանրապէս կը գործեն այնպիսի
վայրեր ուր մենք ներկայացուցիչ չունինք : »

ՈՒ. ԲԻԹ

« Կը խնդրեմ իմ ամենազերմ չորիհակալութիւններս
յայտնել Հ. Բ. Ը. Միութեան, այն պատրաստակամ տրամա-
դրութեանը համար՝ որովհ իր ուսերուն վրայ յօժարած է
առնել առժամապէս Մերսին փոխադրուած Որրանոցին
ծանր հոգը : Արդարեւ ամենամեծ փափաքս է տեսնել
այսքան կարեւոր հաստատութիւն մը բանձնուած պարկեշտ
եւ ճարտար ձեռքերու, Հ. Բ. Ը. Միութեան պէս լուրջ
որքան եւ լաւ կազմակերպուած ընկերակցութեան մը : »

ՀՐԱՄԱՆԱՏԱՐ Մ. ՀԱՍԼԵՐ

«Պարտք կը սեպեմ ծեզի ըսել որ այն ամէն մանրամանութիւնները զոր կը հաղորդէք կը հաստատեն այն գերբնափր տպաւորութիւնը զոր միշտ կրած եմ կիլիկիոյ մէջ ծեր Ընկերութեան կատարած գործին մասին. եթէ առոր պէտք կար, անոնք լիուլի կ'արդարացնեն նաեւ իմ կատարեալ վստահութիւնս ծեզի հանդէպ եւ իմ յարատես փափաքս ծեզի ընծալելու իմ բոլոր աջակցութիւնս, ինարաւորութեան սահմանին մէջ : »

ԶՈՐ. ՏԻՒՖԻԵՕ
Հբամանատար Կիլիկիոյ

«Այս պատեհութեամբ կու գամ յարտնելու մեր անկեղծ գնահատութիւնը այն արժէքաւոր գործակցութեան համար զոր մենք շարունակ վայելած ենք Հ. Բ. Ը. Միութեան կողմանէ, եւ ի գիտութիւն ծեզ կը հաղորդենք թէ ատիկա մեծ խթան մը եղած է մեր յարատես. եւ մեծ ջանքերուն, լուծելու Մերձաւոր Արևելքի կարօտ ժողովուրդին խիստ կարեւոր խնդիրը : ...Վստահ ենք թէ այդ գործակցութիւնը պիտի շարունակուի աւելի սերտ կերպով, որովհետեւ այն նպատակը որուն համար կազմակերպուած էք եւ զոր այնքան հաստատակամութեամբ կը ջանաք գլուխ հանել, նպատակներուն մէկ մասն է Նիր իսթ Քըլիքի, որ իր նուիրումով Ամերիկեան առատածեռն ժողովուրդին երկարող ծեռքը կը ներկայացնէ եւ անոր զգացումներուն թարգմանը կը հանդիսանայ : Ուստի յանուն մեր միլիոնաւոր անդամներուն, կը յարտնենք մեր չնորիակալութիւնը Հ. Բ. Ը. Միութեան ծառայութիւններուն համար : »

ՎԻՃՐԻ
Ընդհ. Զարտ. Նիր հսմ ՌԵԼԻՔԻ

« Նատ մեծ հաճոյք զգացի տեսնելով ձեր կատարած գործը և տեղեկագրեցի մեր մողովին այն գեղեցիկ և յաջողալի ջանքերը զոր ձեր մարդիկ կը կատարեն (Երուսաղէմի մէջ): »

Հ. ՄԵԶՔԵՅԻ

« Տպաւորութիւնս խիստ նպաստառը եղաւ և մեծ հաճոյքով հաստատեցի թէ խնամքով ծրագրուած գործի մը հանդէպ կը գտնուիմ: Անիկա կոչուած է վերին աստիշանի օգտակար հանդիսանալ իրմէ օգնութիւն սպասողներուն համար: Անոր յաջողութիւնը ապահով կը նկատեմ: »

ՕԼԻՆ Բ. ԼԻ

« Նատ բերկրալի ժամանակ մը անցուցի այցելելով Որրանոցը: Անկեղծ հաճոյք մըն է այսպիսի հաստատութիւն մը տեսնել այսքան մաքրութեամբ և կանոնաւորութեամբ: Տղաք կը թուին վայելել կատարեալ ազատութիւնն և հոգեկան տրամադրութիւնն: »

Գ. ԷՍԹԵՅԶ ՀԵՏՍԸՆ (Լորտ ՄԱՅՐԻ Ֆընտ)

« Մեծ հաճոյքով այցելեցի «Վասպուրական» Որրանոցը և. կը շնորհաւորեմ անոր վարիչները այն օգտակար աշխատանքին համար զոր կը կատարեն որբերուն բարորութիւնը ապահովելու նպատական: »

ՀԵՐՊԵՐԹ ՍԱՄՈՒԵԼ

Բարձր Գօմիսէր Թաղաստին



ԳԱԱ Հիմնարար Գիտ. Գրադ.



FL0332064

M
127